

زیبا شدن به قیمت جان؛

پیامدهای ناگوار جراحی زیبایی در ایران در حال افزایش است

مریم اعتراف می‌کند: اکنون با گذشت زمان تنها احساسی که دارم پشیمانی عمیق از این تصمیم است. پشیمانی، نه به خاطر خواستن یک بدن بهتر بلکه به طر اعتماد بیجا به فردی که صلاحیت کافی را نداشت. امروز به این باور رسیده‌ام که در مسیر جراحی‌های زیبایی، کیفیت و تخصص جراح باید بر هر فاکتور دیگری از جمله هزینه‌ها راجح باشد.

بهناز عسکری - این گزارش، فریاد خاموش کسانی است که سلامت خود را به قیمت زیبایی فروختند و حالا در ورطه پشیمانی و عوارض جبران‌ناپذیر گرفتار شده‌اند. سال ۲۰۲۳، ایران با انجام بیش از ۴۰۷ هزار عمل زیبایی، به یکی از ۱۳ کشور برتر جهان در این زمینه تبدیل شد. این یعنی کشور ما قطب عمل‌های زیبایی در خاورمیانه به حساب می‌آید و سالانه بیش از ۱.۵ میلیارد دلار از طریق گردشگران سلامت وارد کشور می‌شود که بخش عمده‌ای از آن، مربوط به عمل‌های زیبایی است. در جامعه ما نیز تقاضای جوانان برای انجام جراحی‌های زیبایی روز به روز رو به فزونی می‌رود اما، رویای زیبایی برای بسیاری از مردم به بهای از دست دادن سلامتی، تحمل دردهای بی‌پایان و پرداخت هزینه‌های گزاف تمام می‌شود. پشت آمارهای خشک و بی‌صدا، داستان‌های واقعی از رنج افرادی نهفته است که برای رسیدن به یک «هن ایدéal»، خود را به تیغ جراحان غیرمتخصص و مراکز غیرمجاز سپرده‌اند. اینجا دیگر خبری از اعتماد به نفس وعده داده‌شده نیست؛ فقط عفونت‌های خطرناک، بدشکلی‌های دائمی، چشمانی پر از حسرت و کیف‌های خالی از پول به جا می‌ماند.

زیبایی بدون بیمه

انواع جراحی‌های زیبایی که در سال‌های اخیر در بین قشر جوان جامعه رواج یافته، می‌تواند از نظر پزشکی یا روانی برای بعضی از افراد مفید باشد و به افزایش اعتماد به نفس آنان کمک کند اما در صورت ناموفق بودن جراحی، تبعاتی ویرانگر برای افراد دارد. دکتر علی زارع هروکی، معاون درمان دانشگاه علوم پزشکی یزد در گفتگو با «اطلاعات» می‌گوید: عمل‌های زیبایی تحت پوشش بیمه‌ها قرار نمی‌گیرد. هزینه این عمل‌ها بسته به نوع عمل بین ۴۰ تا ۱۰۰ میلیون تومان متغیر است ولی برخی از عمل‌های جزئی، هزینه کمتری دارد. به گفته وی، در سالیان اخیر، درخواست این گونه عمل‌ها مخصوصاً رینوپلاستی در سطح کشور افزایش پیدا کرده است. برخی از جراحان قبل از عمل، مراجعین را برای مشاوره روان‌شناسی ارجاع می‌دهند که تشخیص این موضوع با پزشک معالج است اما متأسفانه در برخی از مراکز همانند سالن‌های زیبایی نیز، برخی از اقدامات جراحی از جمله بلفاروپلاستی انجام می‌شود که در صورت گزارش یا شکایت بیمار به عنوان مداخله در امور پزشکی از سوی اداره نظارت دانشگاه علوم پزشکی با آن برخورد خواهد شد. بیماران می‌توانند از طریق نظام پزشکی یا مراجعه به دادگاه و معرفی به پزشکی قانونی، شکایت خود را پیگیری کنند. دکتر زارع اضافه می‌کند: یکی از چالش‌های پیش رو، افزایش تقاضای نسل جوان برای عمل‌های زیبایی است که نیاز به آموزش و افزایش سطح آگاهی این نسل را دوچندان می‌سازد.

ترمیم اعتماد به نفس

دکتر امیررضا سامعی، رئیس بیمارستان شهدای محراب یزد هم در گفتگو با «اطلاعات» می‌گوید: امروز نه به عنوان رئیس یک بیمارستان بلکه به عنوان متخصص بیهوشی و فردی که سال‌ها در این حرفه نفس کشیده است، می‌گویم ما در این بیمارستان در خط مقدم یک جنگ فرهنگی و اجتماعی ایستاده‌ایم؛ جنگی که در یک سوی آن، زیبایی سالم و آگاهانه و در سوی دیگرش تجارت سیاه و خطرناک قرار دارد. وی می‌افزاید: ما اینجا فقط بینی یا لب یا شکم را عمل نمی‌کنیم، ما اعتماد به نفس را ترمیم می‌کنیم و احساس ارزشمندی را بازمی‌گردانیم اما این مأموریت مقدس،

عفونت داخلی که نیاز به مداخله فوری داشت از عوارضی بود که با آن دست و پنجه نرم کردم. درد و ناراحتی من دیگر تنها محدود به دوران نقاهت طبیعی نبود، این بار ترس و نگرانی از یک آسیب دائمی نیز به آن اضافه شده بود. این شرایط نه تنها بار روانی سنگینی بر دوش من گذاشت بلکه از نظر اقتصادی نیز ضربه بزرگی به من وارد کرد. من مجبور شدم برای رفع عوارض و انجام یک عمل ترمیمی پرهزینه، به یک جراح دیگر مراجعه کنم و این به معنای پرداخت هزینه دوم، تحمل درد و استرس مضاعف و از دست دادن روزهای بیشتری از کار و زندگی‌ام بود. مریم اعتراف می‌کند: اکنون با گذشت زمان تنها احساسی که دارم پشیمانی عمیق از این تصمیم است. پشیمانی، نه به خاطر خواستن یک بدن بهتر بلکه به خاطر اعتماد بیجا به فردی که صلاحیت کافی را نداشت. امروز به این باور رسیده‌ام که در مسیر جراحی‌های زیبایی، کیفیت و تخصص جراح باید بر هر فاکتور دیگری از جمله هزینه‌ها راجح باشد. «میدوارم روایت من بتواند زنگ هشدار برای دیگرانی شود که قصد پیمودن این مسیر را دارند تا با انتخاب آگاهانه و بررسی دقیق تر از تکرار این تجربه تلخ جلوگیری کنند و برای هر عملی، تحقیق و بررسی کامل انجام دهند.»

تخفیف‌های وسوسه‌انگیز

دکتر ابوالفضل فاتحی، فوق تخصص جراحی پلاستیک، زیبایی و ترمیمی در گفتگو با «اطلاعات» با اشاره به ایجاد عوارض جبران‌ناپذیر برای افرادی که زیبایی را به قیمت سلامتی خود فروخته‌اند، می‌گوید: متأسفانه امروزه شاهد گسترش مراکز غیرمجاز، کلینیک‌های زیرزمینی و افرادی هستیم که بدون داشتن مدرک معتبر و تخصص کافی، خود را متخصص زیبایی می‌نامند. این فضا بازار پرخطری را برای سلامت جامعه ایجاد کرده است. وی می‌افزاید: پزشک خود را موبه مو بررسی کنید؛ از مدرک دانشگاهی و مورد تخصصی پزشک خود (پوست، جراحی پلاستیک، فک و صورت و...) مطمئن شوید. این مدارک باید به صورت قانونی در مطب در معرض دید باشد. به صرف یک صفحه اینستاگرام پرتلفاز یا تبلیغات فریبنده، اعتماد نکنید. زیبایی صفحه اجتماعی، تضمین کننده مهارت و صلاحیت نیست. پزشکان هشدار می‌دهند: رگز برای تزریق ژل، بوتاکس یا انجام عمل جراحی به مراکز غیرمجاز، آپارتمان‌های شخصی یا سالن‌های آرایشی مراجعه نکنید. یک محیط معتبر باید دارای مجوز وزارت بهداشت، اتاق استریل، تجهیزات اورژانسی و کادر مجرب، تجهیزات بیهوشی و... باشد. اگر قیمت‌های پیشنهادی یک مرکز به طور غیرعادی پایین است به کیفیت مواد مصرفی، صلاحیت فرد انجام‌دهنده و استانداردهای بهداشتی شک کنید. آنها عواقب یک انتخاب نادرست را شامل عفونت‌های خطرناک و گسترده، عوارض غیرقابل برگشت مانند کوری، سیاه شدن پوست، فلج عضلات صورت، بدشکلی‌های دائمی که ترمیم آن‌ها بسیار پرهزینه و گاهی غیرممکن است و پرداخت هزینه مجدد برای مراجعه به پزشک ماهر برای جبران خطا می‌دانند و تأکید می‌کنند که یک انتخاب نادرست، حتی ممکن است منجر به مرگ شود. در یک کلام، باید گفت زیبایی حق شماست اما تنها زمانی این حق به شما تعلق می‌گیرد که سلامتی خود را به خطر نیندازید.

تنها در بستری امن و توسط دستانی ماهر و قابل اعتماد امکان دارد. دکتر سامعی تصریح می‌کند: من هر هفته پرونده‌هایی را می‌بینم که از بیرون به دستم می‌رسد، پرونده‌های افرادی که در جستجوی زیبایی، سلامتی خود را در کم‌تاریک یک آپارتمان غیرمجاز یا در دستان یک تکنسین بدون مجوز جا گذاشته‌اند. دیدن این عکس‌ها قلب هر پزشکی را به درد می‌آورد؛ عفونت، کبودی‌های غیرعادی، بافت‌های از دست‌رفته و نگاه‌های پر از حسرت. اینجا بیمارستان است، نه سالن آرایشگاه! فرق ما با یک مرکز غیرمجاز در رعایت پروتکل هاست. پروتکل استریلیزاسیون، پروتکل احیای قلبی - ریوی، پروتکل کنترل عفونت و تیم بیهوشی مجرب؛ این‌ها کلماتی تشریفاتی نیستند، این‌ها تفاوت بین زیبایی و مرگ هستند، چراکه پزشک معتبر، تنها کسی است که مجوز دارد عوارض شما را مدیریت کند. سامعی با هشدار به هموطنان ادامه می‌دهد: هرکسی می‌تواند یک سرنگ را پر کرده و تزریق کند اما فقط یک پزشک متخصص و مجرب است که می‌داند وقتی رگ بسته شد، وقتی عصب آسیب دید، وقتی شریان مسدود شد، چگونه باید جان و زیبایی شما را نجات بدهد.

در سایه ناشناس بودن

رئیس بیمارستان شهدای محراب یزد می‌گوید: من به عنوان رئیس بیمارستان در قبال هر عملی که زیر این سقف انجام می‌شود، مسئولیت قانونی، اخلاقی و حرفه‌ای‌ام را می‌پذیرم. آیا آن آپارتمان یا سالن آرایشی نیز چنین مسئولیتی را می‌پذیرد؟ مسلماً خیر. آن‌ها در سایه ناشناس بودن پنهان می‌شوند. دکتر سامعی اضافه می‌کند: مأموریت بیمارستان تنها کسب درآمد نیست؛ مأموریت ما آموزش و ایمنی است. ما موظفیم از طریق رسانه‌ها، شبکه‌های اجتماعی و مطب‌هایمان فریاد بز نیم «برای هر اقدام زیبایی حتی کوچکترین تزریق، فقط به مراکز دارای مجوز رسمی از وزارت بهداشت و پزشکان دارای مدرک معتبر مراجعه کنید. زیبایی حق شماست اما این حق باید در مسیری امن، علمی و انسانی به شما داده شود.»

تامی تاک خطرناک!

«ابدمینیوپلاستی» یا «تامی تاک»، یکی از پرتعدادترین جراحی‌ها برای رهایی از پوست و چربی‌های اضافه شکم پس از بارداری یا کاهش وزن است اما پشت پرده این آرزوهای زیبا، گاهی داستان‌های دیگری نیز وجود دارد؛ داستان افرادی که نه تنها به نتیجه دلخواه نرسیده‌اند بلکه با چالش‌های جسمی، روانی و مالی غیرمنتظره‌ای روبه‌رو شده‌اند. مریم در گفتگو با «اطلاعات» می‌گوید: همیشه فکر می‌کردم جراحی ابدومینیوپلاستی، نقطه پایانی بر سال‌ها نارضایتی از فرم شکمم پس از دو زایمان خواهد بود. با امید و پس از ماه‌ها تحقیق و پس‌انداز تصمیم گرفتم برای انجام این عمل، هزینه قابل توجهی را پرداخت کنم و با تصور این که یک‌بار درد را تحمل می‌کنم و به نتیجه‌ای ماندگار و زیبا می‌رسم، خود را به تیغ جراحی سپردم. متأسفانه رویایم به یک کابوس تبدیل شد. پس از سپری شدن دوران نقاهت اولیه، متوجه شدم که نتیجه عمل آن چیزی نیست که انتظارش را داشتم. وی می‌افزاید: عدم تقارن واضح در ناحیه ناف، جمع شدن چربی غیرطبیعی پوست در یک سمت و از همه بدتر، بروز یک

رئیس بیمارستان شهدای محراب یزد می‌گوید: من به عنوان رئیس بیمارستان در قبال هر عملی که زیر این سقف انجام می‌شود، مسئولیت قانونی، اخلاقی و حرفه‌ای‌ام را می‌پذیرم. آیا آن آپارتمان یا سالن آرایشی نیز چنین مسئولیتی را می‌پذیرد؟ مسلماً خیر.